ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНСАМБЛЬ
(фахова профілізація «Народні інструменти»)

Спеціальність		B5 Музичне мистецтво
Галузь знань		B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 3
Обсяг дисципліни (години /кредити ЄКТС)		270 годин / 9 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтва, професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Мандзюк Любов Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Mandziuk.pdf liubov.mandziuk@num.kh.ua

Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Кужба Михайло Дмитрович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтва, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kuzhba.pdf mykhailo.kuzhba@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Ансамбль» спрямована на вдосконалення професійної культури ансамблевого музикування та розвиток здатності до гнучкої творчої взаємодії учасників колективу. Особлива увага приділяється багаторівневій комунікації, умінню слухати й відчувати творчі наміри партнерів, оперативно реагувати та перебудовувати власне виконавське рішення відповідно до спільного художнього задуму. Освоєння цих принципів сприяє формуванню зрілої, цілісної та переконливої ансамблевої інтерпретації.
Мета дисципліни		Формування у здобувачів освіти здатності до професійної діяльності у сфері ансамблевого народно-інструментального мистецтва, що передбачає оволодіння комплексом виконавських, комунікативних та організаційних навичок, розвиток аналітичного мислення та уміння створювати індивідуальні інтерпретаційні концепції у сфері ансамблевого музикування.
Програмні результати навчання		**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН2.** Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. **РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
Загальні компетентності		**ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7**.Здатність до міжособистісної взаємодії.
Фахові (спеціальні) компетентності		**СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

Зміст навчальної дисципліни	Тематика практичних занять з дисципліни: Тема 1. Вивчення і виконання творів українських і зарубіжних композиторів різних епох. Опанування виконавського стилю композиторів епохи бароко та класицизму. Тема 2. Вивчення і виконання творів українських і зарубіжних композиторів різних епох і стильових спрямувань. Опанування стильового розмаїття музики XX – XXI ст. Тема 3. Вивчення та виконання вільної програми на вибір здобувача вищої освіти (твори від епохи бароко до сучасності). Створення виконавських інтерпретацій творів різностильової програми, що розкривають задум композитора. Програмні вимоги: 1 курс *1 семестр* Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору зарубіжного композитора) тривалістю не менше 10 хвилин. *2 семестр* Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору сучасного композитора) тривалістю не менше 10 хвилин. 2 курс *3 семестр* Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю не менше 10 хвилин.
Види занять	Практичні, самостійна робота.
Методи навчання	Словесні методи (бесіда, пояснення); наочні методи (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи (вправи, пошук, відпрацювання); індуктивний метод (від часткового до загального); репродуктивний, пояснювально-ілюстративний метод (відтворення як засіб повторення); творчі, проблемно-пошукові методи (творчо-пізнавальна діяльність; аналіз та порівняння індивідуальної творчості; створення нового, оригінального); відеометод (перегляд); самостійна робота (пошук шляхів вирішення завдань, робота з літературою).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється діяльність

	здобувача під час підготовки художньої програми до семестрового контролю. **Семестровий контроль (max 40 балів)**: індивідуальна презентація виконавської роботи під час: *1, 2 семестри* – заліку; *3 семестр* – екзамену. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми освітнього компонента й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. З критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/19PO32Kme5vIMxzOY3c5Bv7nrYPXs1QDs/edit?usp=sharing&ouid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на googlediск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Баран, Т. (2017). *Концертні твори для ансамблю цимбалістів з сопілкою в аранжуванні Тараса Барана*. Зібрання творів у двох збірках: навчально-методичний посібник. ТзОВ «Видавнича фірма «Афіша». Костенко, Н. (2021). Педагогічні традиції виконавства на домрі в Харкові XXI століття. *Аспекти історичного музикознавства*, 12, 27–58. Костогриз, С. (2018). Жанрово-стильові пріоритети розвитку композиторської творчості для балалайки в Слобожанській Україні. *Аспекти історичного музикознавства*, 13, 87–100. Кучерук, В., Олексюк, О., & Кучерук, Н. (2012). *Клас інструментального ансамблю: навчальний посібник для вищих навчальних закладів (Ч. 1)*. РЕТРО-ПРІНТ.

	Мандзюк, Л. С. (2003). Історичні основи виникнення та ствердження ансамблевого виконавства на бандурі. Розвиток інноваційних процесів у навчально-виховних закладах: Збірник наукових праць. Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка. 1, 138–147. Мандзюк, Л. (2006). Інтелектуально-творчий аспект предмету «ансамбль» в класі бандури. Н*аукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка та НМАУ ім. І. Чайковського*, 1 (16), 80–84. Овчарова, С. В. (Укл.). (2016). *Педагогічний репертуар ансамблів бандуристів. Перекладення, аранжування та обробки пісень (2-е вид., випр. й доп.)*. ЛІРА. Тростянський, Є. (2007). *Твори та обробки для балалайки у супроводі фортепіано та баяна: Нотне видання*. Кужба, М. Д. (Укл.). (2023). *Концертні твори для ансамблю за участю цимбалів. Хрестоматія (Вип. 1)*. Кужба, М. Д. (Укл.). (2025). *Концертні твори для ансамблю за участю цимбалів. Хрестоматія (Вип. 2*).

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Ансамбль» (фахова профілізація «Народні інструменти»), затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол №9 від 26 червня 2025 р.